

SKEIVT/ARKIV

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsbiblioteket

Oppgavesett i skeiv historie: Respektabilitetspolitikk

*Oppgavesett tilrettelagt for ungdomsskole
og videregående opplæring.*

Publisert høst 2020

OPPGAVESETT

Respektabilitetspolitikk

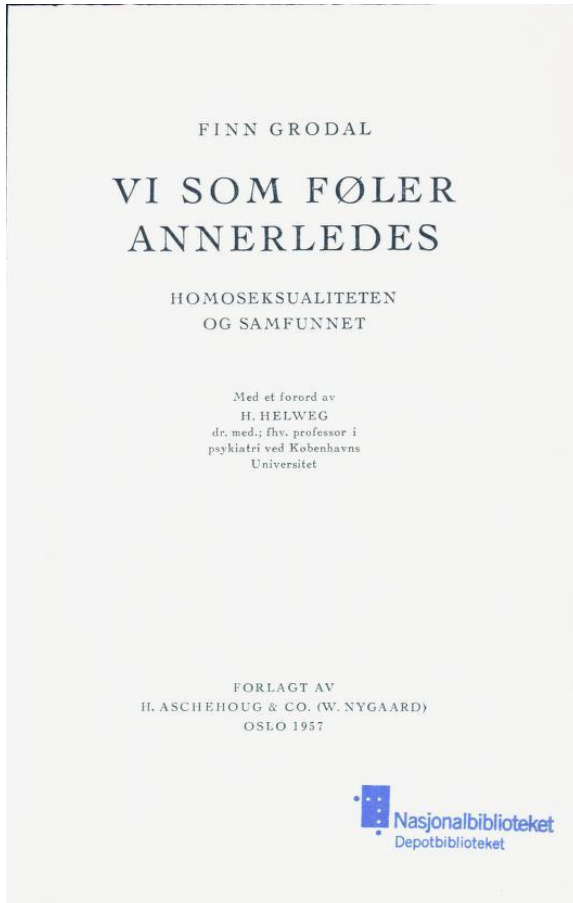
Lærerveiledning

I dette oppgavesettet introduseres elevene for begrepet *respektabilitetspolitikk* og hvordan denne strategien har blitt benyttet i skeiv sammenheng i Norge. Elevene blir gjort kjent med de to framtrede skeive forfatterne Øivind Eckhoff og Gerd Brantenberg. Førstnevnte var tilhenger av respektabilitetspolitikken fremmet av Det norske forbundet av 1948 (DNF-48), mens sistnevnte protesterte mot hemmelighet, heteronormativitet, konformitet og selvutslettende tilpasningsdyktighet. Grunnen til at forfatterne stod for ulike syn i debatten, kan blant annet være fordi de er fra ulike generasjoner, og at det var andre forutsetninger og kontekster i 1973 enn i 1957.

Når det kommer til spørsmålet om hvilket ståsted i norsk sammenheng som er mest framtrede i dag, åpnes det for drøfting blant elevene. Her kan de benytte seg av andre kilder for å finne ulike skeive stemmer og synspunkt fra samtiden. På denne måten blir det tydelig at det fortsatt kan være en viss uenighet rundt tematikken. Det siste spørsmålet krever at elevene løfter blikket opp fra skeiv sammenheng og ser respektabilitetspolitikk i sammenheng med andre marginaliserte grupper, f.eks. etniske minoriteter. Et oppsummeringsspørsmål kan være hva klassen tenker om at marginaliserte grupper har sett seg nødt til å legge bånd på medlemmers adferd i håp om å oppnå aksept i storsamfunnet.

Elevoppgaver

Oppgave 1

Tittelbladet til *Vi som føler annerledes*. Foto: Nasjonalbiblioteket. Omslaget til 2. opplag av *Opp alle jordens homofile*.

1a)

Les innlegget i den vedlagte lenken som omhandler Øivind Eckhoff sin bok *Vi som føler annerledes – homoseksualiteten og samfunnet* (1957). I boken forsvarer Eckhoff Det norske forbundet av 1948 (DNF-48) sin respektabilitetspolitikk. Hva dreier denne politikken seg om, og hva var hensikten med å føre en slik strategi?

<https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/vi-som-foler-annerledes>

<https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/sporreundersokelse-1965>

1b)

Hvordan stiller Gerd Brantenberg seg til denne strategien i sin debutroman *Opp alle jordens homofile* (1973)? Drøft mulige årsaker til at Brantenberg og Eckhoff stod for ulike syn.

Hvilket ståsted når det kommer til respektabilitetspolitikk i skeiv sammenheng er mest framtrødende i Norge i dag? Hvordan stiller Foreningen FRI, dagens videreføring av DNF-48, seg til denne problemstillingen? Se vedlagte lenker.

<https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/opp-alle-jordens-homofile>

<https://www.foreningenfri.no/om-oss/fri-mener/arbeidsprogram-2016-2018>

Oppgave 2

Finnes det eksempler i andre marginaliserte grupper i Norge eller verden der det har blitt eller fortsatt blir bedrevet respektabilitetspolitikk?

RESPEKTABILITETSPOLITIKK

Respektabilitetspolitikk dreier seg om at marginaliserte grupper søker å kontrollere sine medlemmers adferd for å tydeligere at deres verdier samsvarer med dem som er å finne i det dominerende samfunnet. Man skal oppføre seg respektabelt og diskré, i tråd med normen i storsamfunnet. En skal ikke skille seg ut. Man ønsker dermed ikke, i første omgang, å utfordre storsamfunnets mangel på å anerkjenne forskjeller. Minoritetsgruppene forsøker bevisst å undergrave kulturelle og moralske handlinger som de mener samfunnet fordømmer, gjerne særlig om de bryter med idealer som familie, monogami og det samfunnet anser som anstendig. Dette blir gjort i håp om å bli integrert i samfunnet. Først når dette er oppfylt, kan de potensielt forsøke å oppnå rettigheter. I skeiv sammenheng kan en slik politikk få utslag i at enkelte medlemmer prøver å nedtone stereotypier eller væremåter som assosieres med den marginaliserte gruppen de tilhører.

Skeivt arkiv sin podcast-episode «På sporet av Dermot Mack» tar blant annet for seg hvordan en slik respektabilitetslinje ble ført i Norge:

<https://soundcloud.com/user-369482090/pa-spoet-av-dermot-mack-1>.

NYTTIGE LENKER

Skeivt arkivs nettleksikon Skeivopedia kan være til nytte i arbeidet med disse oppgavene. Leksikonet er i kontinuerlig utvikling og nye artikler legges stadig til.

§213 i straffeloven: <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/ss-213-i-straffelova>.

Alf Martin Jæger: <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/alf-martin-jaeger>.

Det norske forbundet av 1948 (DNF-48): <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/det-norske-forbundet-av-1948>.

Siri Hall Arnøy: <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/siri-hall-arnoy>.

Tidslinje over sentrale hendelser i norsk skeiv historie: <https://skeivtarkiv.no/tidslinje#event-ragr>.

Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold: <https://www.foreningenfri.no>.

Skeiv verden: <https://www.skeivverden.no>.

Skeiv ungdom: <https://skeivungdom.no>.